

„Budapest szeretettel köszönti a Székelyföldet”

Felemelő ünnepségben volt része Homoródkarácsonyfalva lakosságának folyó év augusztus 28-án. Magát az ünnepséget, ahogy azt még 2010 pünkösdjében elhatározták, a Homoródkarácsonyfalvi Unitárius Egyházközség, a homoródkarácsonyfalvi Sarlós Boldogasszony Plébánia és a Homoródkarácsonyfalváiért Alapítvány szervezte meg a falu templomaiban folyó műemléki helyreállítás elkészült munkálatainak az átadására. De kezdjük a példaértékű történet bemutatását az elejétől. Ennek érdekében 2005-ig kell az időben visszamennünk. Ekkor került sor az erdélyi falképeket és festett faberendezéseket felmérő program keretében az unitárius templom fehérre meszelt falai alatt lappangó középkori falképek első szondázására, és ekkor alakult meg a Homoródkarácsonyfalváiért Alapítvány, amelynek közreműködésével megkezdődött a falu műemlékeinek helyreállítása. Az alapítványt két magánszemély, Barabás Lenke Judit és Barabás Géza hozta létre Dr. Várszegi Asztrik pannonhalmi főpap ajánlásával. A kitűzött cél „egyrészt a Homoródkarácsonyfalván található páratlan műemlékek és templomok helyreállítása, másrészt ennek révén a falu ismertségének, közösségmegtartó erejének erősítése” volt. A budapesti székhelyű alapítvány kuratóriumi tagjai, Sokacz Anikó, Kamondi Judit és dr. Szombathelyi Gyula (aki az alapítvány képviselőjét is ellátja) mindent megtettek az utóbbi öt évben annak érdekében, hogy a település mindkét temploma „élő művészettörténeti kalauz”-zá váljon. Miután 2006 tavaszán Nobilis Kristóf budapesti üzletember vállalta, hogy cégein keresztül támogatja az unitárius templom teljes helyreállítását és felújítását, megkezdődhetett az északi fal freskóinak (köztük a Szent László kerlési csatáját ábrázoló falképe is) a feltárása, valamint a restaurálásra szoruló festett kazettás mennyezet elbontása. A falképek feltárására és esztétikai helyreállítására a székesfehérvári Lángi József restaurátort, a festett faberendezések restaurálására Mihály Ferenc szováti restaurátort kérték fel.

Időközben a budapesti MKB-Euroleasing Zrt. gyűjtést kezdeményezett a katolikus templom helyreállítási költségeinek a fedezésére is. A gyűjtés eredményes volt (a társaság dolgozói 1.099.000 Ft-ot adományoztak a Homoródkarácsonyfalváiért Alapítvány számára, míg az MKB-Euroleasing cégcsoport ezt az összeget további 2.198.000 Ft adománnyal egészítette ki), így az alapítvány megkezdhette a tárgyalásokat a Gyulafehérvári Érsekséggel a katolikus templom helyreállításának közös finanszírozásáról, valamint a restaurátorokkal a kivitelezésről. 2007 őszén a Homoródkarácsonyfalváiért Alapítvány javára újabb adomány érkezett. Lantos Csaba budapesti üzletember a tu-

*A homoródkarácsonyfalvi unitárius templom
és szószékkoronája
Felvételek: Burján István, Brassó*

lajdonában lévő gazdasági társaságon keresztül 3.000.000 Ft-ot adományozott a katolikus templom helyreállítására. Hamarosan elkészültek a helyreállítási tervek, és 2008 tavaszán megkezdődhetek a katolikus templomban is a felújítási munkálatok (a főoltárt a szovátai restaurátorműhelybe szállították, s a templom gazdag, rokokó stukkókkal díszített szentélyét kifestették). Ugyanakkor visszakerülhetett az unitárius templomba a helyreállított úrasztala, és a 96 darabból álló festett kazettás mennyezet, amely felirata alapján 1752-ben készült el. Végezetül, 2009 őszére befejeződött a katolikus templom belsőjének helyreállítása is. A szentélyébe visszakerülhetett a helyreállított főoltár a Kalapos Mária oltárképpel, a marosvásárhelyi egyházi múzeumtól visszakapott középkori, Szent Ágoston és Szent Miklós püspököket ábrázoló szobrokkal együtt.

A munkálatok kivitelezésében vállalt szerepükért, a munkálatok során nyújtott kétékezi vagy anyagi segítségükért, önzetlen fáradozásukért a fentebb említett személyek mellett köszönet illeti még Homoródkarácsonyfalva lelki vezetőit, Benedek Mihály unitárius lelkészt és T. Veress Sándor Levente római katolikus plébánost, mindkét egyház híveit, valamint Farkas Balázst és cégét, Hargita Megye Tanácsát, a Szülőföld Alapot.

A fentiek ismeretében nem kell csodálkoznunk azon, hogy augusztus 28-án nagy ünnepet ült Homoródkarácsonyfalva. Nagy és méltó ünnepet! Az ünnepségen részt vettek a környék unitárius és katolikus papjai, dr. Szombathelyi Gyula, Hargita Megye Tanácsa részéről Tordai Árpád tanácsos, Cseke Miklós, Oklánd község polgármestere és természetesen a falu apraja-nagyja. Dél előtt 10 órától, a hálaadó istentisztelet keretében az Árpád-kori unitárius templomban Isten igéjét Nagy László főjegyző, püspökhelyettes hirdette. A 11 óra 30 perckor kezdődő szentmisén pedig Tamás József püspök áldotta meg a felújított római katolikus templomot. Az ezt követő ünnepi ebéd végén beszédet mondott Tordai Árpád tanácsos, aki átadta a megyei tanács elnöke, Borboly Csaba által küldött ajándékot is (két székely zászlót) a település lelki vezetőinek, valamint dr. Szombathelyi Gyula, a Homoródkarácsonyfalva Alapítvány képviselője, aki beszédében kiemelte: bízunk abban, hogy egykor az unitárius templom szentélyében feltárandó freskókat is megpillanthatja. A „megvalósult és a jövőt remélő tervek” (a nagyhírű reneszánsz mellékoltár teljes restaurálása, az Árpád-kori templom hájójának külső festése, a katolikus templom külsejének rendbetétele, egy múzeum létrehozása a kántori lakban stb.) mellé biztatásként üzent a jelenlévőknek: „Budapest szeretettel köszönti a Székelyföldet”.

Mihály János

ÖRÖKSÉGÜNK

Történelem. Népélet. Néphagyomány.

IV. évf. (2010) 3. szám

Tárgyi örökségünk

4 Kovács Árpád: A székelyudvarhelyi unitárius templom

Életutak

6 Kelemen Albert: Nagy György szobrász és grafikus

História

10 Mihály János: Íródeákok, prókátorok a XVI-XVII. században a Kis-Homoród mentén

12 Bicsok Zoltán: Fondok és gyűjtemények a Román Országos Levéltár csíkszeredai kirendeltségének kezelésében 7. Csík-, Gyergyó- és Kászsónszék levéltára (II.)

Forrásközelben

15 Zepezsaner Jenő: Székelyudvarhely piacrendtartása 1893-ban

Közgyűjteményeink

18 P. Buzogány Árpád: A siménfalvi néprajzi gyűjteményről

Népi kultúra

20 P. Buzogány Árpád: A ló a népnyelvben

Székely fonó

21 [Rugonfalvi Kiss István]: „Nála ez a kincs úgy terem, mint másutt a burján.”

Megkérdeztük

24 „A szükség diktálta feladatok mentén kellett dolgoznom...”

Kolumbán Zsuzsánna beszélgetése Hubbes Évával, a székelyudvarhelyi Tudományos Könyvtár nyugalmazott könyvtárosával

Jelzések, emlékek, vélemények

26 Nemes Gyula: „Állj meg itt, élő, tekints e sírkőre...”

Sírversek nyomában Marosvásárhely környékén

28 Ráduly János: A székelykeresztúri kályhacsempé két feliratának olvasata

Évfordulóink

29 P. Buzogány Árpád: Udvarhelyszéki helyismereti évfordulók. 2010. október–december

A címlapon: tárgyak a siménfalvi néprajzi gyűjteményben. Lásd cikkünket a 18. oldalon.

ÖRÖKSÉGÜNK: Történelem. Népélet. Néphagyomány.
IV. évfolyam (2010) 3. szám

Megjelenik negyedévente. Kiadja a Harghita Megyei Hagyományörzési Forrásközpont. **Igazgató:** Szöcs Endre.

A Forrásközpont fenntartója: Harghita Megye Tanácsa.

Főszerkesztő: Kolumbán Zsuzsánna.

Szerkesztőbizottság: P. Buzogány Árpád, Mihály János, Miklós Zoltán, Kovács Árpád.

ISSN 2067-7367

© A szerkesztőség előzetes értesítése, beleegyezése nélkül tilos a lapban közölt írásokat újra megjelentetni.

A szerkesztőség címe: Székelyudvarhely, 1918. December 1 utca, 9. szám, II. emelet.

A folyóirat megrendelhető a 0266-214440 (Szöcs Klára) telefonszámon, illetve az oroksegunk@hereditas.ro e-mail címen. További információk a www.oroksegunk.ro honlapon találhatók.

Támogató: Communitas Alapítvány

Nyomdai munkálatok: Infopress Group Rt., Székelyudvarhely

Médiapartner: Szabadidőkalauz, www.szabadidokalauz.ro